

طرح ایجاد ردیف مستقل به منظور واریز منابع مالی صندوق تأمین خسارتهای بدنی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۸۷/۱۱/۳۰

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۸۷/۱۱/۳۰

ماده واحده - دولت مکلف است در اجراء قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب سال ۱۳۸۷ نسبت به ایجاد ردیف مستقل فرعی جهت واریز درآمدهای حاصل از اجراء این قانون و همچنین هزینه نمودن آن اقدام نماید. تبصره - این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجراء است و کلیه وجوه مربوط به سال ۱۳۸۷ بلافاصله به این ردیف واریز خواهد شد.

الف - نظر مخالف

- در ماده (۹۲) قانون برنامه چهارم^(۱) توسعه مقرر شده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به درمان فوری و بدون قید و شرط مصدومین حوادث و سوانح رانندگان در مراکز خدمات بهداشتی و درمانی اقدام کنند. در این مصوبه جدید، مجلس این اختیار را از وزارت بهداشت، گرفته و به صورت متمرکز درآورده است. این مصوبه، در واقع، به طور کلی ماده (۹۲) قانون برنامه چهارم توسعه را اصلاح کرده است، بی آنکه ضوابط آیین‌نامه داخلی مجلس (ماده ۲۱۵)^(۲) مبنی بر رأی دو سوم

۱. ماده ۹۲ قانون برنامه چهارم توسعه (مصوب ۱۳۸۳): وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به درمان فوری و بدون قید و شرط مصدومین حوادث و سوانح رانندگی، در مراکز خدمات بهداشتی و درمانی اقدام کند.

به منظور تأمین منابع لازم برای ارائه خدمات فوق، ده درصد (۱۰٪) حق بیمه شخص ثالث، سرنشین و مازاد توسط شرکتهای بیمه تجاری وصول و به حساب درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نزد خزانه‌داری کل واریزی گردد و هزینه‌های درمان کلیه مصدومان ترافیکی، جاده‌ای و رانندگی از محل وجوه واریز شده به این حساب و سایر منابع موجود پرداخت خواهد شد. توزیع این منابع بر اساس عملکرد هر یک از سازمانهای بیمه‌گر پایه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، هر شش ماه یک بار صورت خواهد گرفت.

۲. ماده ۲۱۵ آیین‌نامه داخلی مجلس: اصلاح قانون برنامه توسعه در ضمن لایحه بودجه و دیگر طرحها و لوایح با رأی دوسوم نمایندگان حاضر پذیرفته می‌شود و هرگونه اصلاح نیز با رأی دوسوم نمایندگان معتبر خواهد بود.

نمایندگان مجلس را مراعات کرده باشد. به همین لحاظ، نقض آیین‌نامه داخلی مجلس، مغایر با ذیل اصل ۶۵ قانون اساسی است.

ب - نظر موافق

- این صندوق بر اساس مواد ۱۰ تا ۱۳^(۱) «قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث» - مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶ - تشکیل شده است و این ماده واحده صرفاً در پی تعیین ردیف مستقل برای این صندوق است و ارتباطی به قانون برنامه چهارم توسعه ندارد.

- در ماده (۹۲) قانون برنامه چهارم توسعه گفته شده است درصدی از حق بیمه به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی داده شود که ردیف خاص خود را دارد. در این مصوبه گفته شده است درصدی از حق بیمه نیز به صندوق تأمین خسارت‌های بدنی اختصاص یابد و هر کدام مستقل از یکدیگر هستند.

نظریه نهایی شورای نگهبان^(۲)

مصوبه مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

۱. ماده ۱۰ قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث (مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶): به منظور حمایت از زیان‌دیدگان حوادث رانندگی، خسارت‌های بدنی وارد به اشخاص ثالث که به علت فقدان یا انقضاء بیمه نامه، بطالان قرارداد بیمه، تعلیق تأمین بیمه‌گر، فرار کردن و یا شناخته نشدن مسؤول حادثه و یا ورشکستگی بیمه‌گر قابل پرداخت نباشد یا به طور کلی خسارت‌های بدنی خارج از شرایط بیمه‌نامه (به استثناء موارد مصرح در ماده (۷)) توسط صندوق مستقلی به نام صندوق تأمین خسارت‌های بدنی پرداخت خواهد شد.

مدیر صندوق به پیشنهاد رئیس کل بیمه مرکزی ایران و تصویب مجمع عمومی و با حکم رئیس مجمع عمومی منصوب می‌گردد. مجمع عمومی صندوق با عضویت وزراء امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، کار و امور اجتماعی و دادگستری و رئیس کل بیمه مرکزی ایران حداقل یک بار در سال تشکیل می‌شود. بودجه، ترازنامه و خط مشی صندوق به تصویب مجمع خواهد رسید. متن کامل ترازنامه صندوق از طریق روزنامه رسمی و یکی از جرائد کثیرالانتشار منتشر خواهد شد.

تبصره ۱- ...

۲. مندرج در نامه شماره ۸۷/۳۰/۳۰۸۸۷ مورخ ۸۷/۱۲/۴ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.